

İLÂHÎYYAT
KÜLTÜR TE'LİFLERİ
BASIM ve YAYIM KURUMU

Beyanname

ve

Nizamname

KURUM NEŞRİYATI
Başlangıcı

Acun Basımevi
İSTANBUL

1950

İLÂHİYYAT
KÜLTÜR TE'LİFLERİ
BASIM ve YAYIM KURUMU

Begannamesi
ve
Nizamnamesi

KURUM NEŞRİYATI
Başlangıcı

Acun Basımevi
İSTANBUL
1950

İLAHİYYAT
KÜLTÜR TE'LİFLERİ
BASIM ve YAYIM KURUMU

Yayınlanma Tarihi

96

Yayınlanma Yeri

Yayınlanma Yeri

Yayınlanma Tarihi

Yayınlanma Yeri

Yayınlanma Yeri

Yayınlanma Tarihi

Yayınlanma Yeri

Yayınlanma Yeri

İlahiyyat Kültür Te'lifleri Basım ve Yayım
Kurumu Beyannamesi

Sayın okuyucular :

Hangi Din ve ırktan olursanız olunur, müsterek hayatımıza yarayacak, bizi birbirimize yaklaştıracak, bizi birbirimizle alâkalandıracak, bizi birbirimize sevdirep bağlayacak, samimiyyetle iş birliği yaptıracak olan bilgileri yayma esasında kurulumuza alâkasız kalamazsınız ve o alâkanın sevkiyle yazılarımızı okursunuz.

Siz ve biz değil, memleketimize yabancı olanların da; her insan için faydalı yazıları (biz kendilerinden okuduğumuz gibi onların da bizden) alâka ile okuyacaklarını ve ehemmiyeti nisbetinde o yazıları benimseyeceklerini umarız ve bunu medenî insanlar için pek tabii sayarız.

İşte, kurumumuzun maksadını hem bizlere ve hem omara anlatmak arzusundayız.

Maksad :

Esas maksad ; içtimai ana kültürü okuyuculara yaymaktır.

Bin küsur senedenberi Türkün ruhunu besleyen, ahlâkını yükselten, Türke dünyada itimad ve itibar kazandıran, Türke içde, dışda emniyet duyurtan ve Türke kuvvet, huzur, ümid kaynağı olan, Türkü ve Türkün maddî, manevî varlığını koruyan, Türkü hür yaşatan bu öz kültürü, en halis asliyle en hakikî, en güzel vasfiyle ve ilmi usulleriyle tarif ve izah etmektir.

Fakat :

Türkü irfanda kalkındırırken, düşüreceğimiz, küçülteceğimiz hiç kimse yoktur. Herkesin hakkımızda nasıl olmasını istiyorsak herkese öyle olmak mecburiyetinde-

yiz. Kendimizi evvelâ kendimize değil âleme sevdirmek beğendirmek mükellefiyetindeyiz. Binaenaleyh en bariz vasfımız; taassubdan, hoşbınlıktan uzaklık, hak ve hakikate yakınlıktır. Peygamber Efendimiz, ahlâk hâsinde şu şartı esas ittihaz ederek «Öyle ol ki ahlâkını halk beğensin!» buyuruyor.

İmdi :

Ahlâk ve zihniyyetimiz, bir aile hayatından itibaren derece derece her muhitimizde ve nihayet bütün dünyada beğenilmeli, emaiyet telkin edebilmeli, gerek ferdî ve gerek müstomia vücutumuz faydalı telakkî edilmelidir.

İşte :

Bir aile hayatından itibaren bütün bir dünya cemiyetine kadar her muhitde istenen ve iyi muâşerete esas olan umumî fikirler, ne sağcılık, ne solculuk, ne şu felsefe, ne bu, ne de şu hususî prensiptir. Bu ancak; Allahın her Dinde her ümmete öğrettiği Hak ölçülerdir. Müsterek ahlâka müstenid muâşeret nizamıdır ve müeyyideleri ilâhîdir.

İşte biz bu işe sarılmış bulunuyoruz. Herkesin vicdanen hürmet ettiği esasları temiz asıllarıyla bu günkü ve yarınki nesillere anlayacakları tarzda anlatmak ve okutmak istiyoruz.

Biz (Baybil Hanz) denilen Anglosaksonların kurdukları Mukaddes Kitaplar basım ve yayım şirketinin karışılığına teveşül ediyoruz. Dünyanın her memleketinde şubeleri müesses olan, dünyanın her tarafına bin kûsur lisan ile mukaddes kitapları neşreden, belki milyarlara bütçesi olan bu müessese; bilirmisiniz işe nasıl başlamıştır? Bilmeyenlere hemen bir kaç cümle ile anlatalım: Amerikada bir kunduracı çırağı yazma bir incili şerif ele geçirmiş. Ustası akşamları dükkânını kapayıp eve

gidince o da dükkânının üstündeki odaya çekilir ve incili şerif'i okumuş. Bunu haber alan komşu esnaf çıraqları bu çırağa sokulmuşlar, onlar da geceleri kunduracı çırağının odasına devam ile birlikde okumuşlar. Fakat bir gün gelmiş çıraqlar odaya sığmayacak derecede çoğalmış. ancak bunun esasını bu odada hazırlayan Allah, tetbirini genişletmiş ve sebeblerini yaratmış. Halî haber alan hayır sahibi bir zengin, çıraqlara bir salon kiralamış, geceleri burada rabat çalışın! demiş. Bunu haber alan diğer zenginler bu işin etrafına üşüşmüşler, bir iş birliği vaperak Mukaddes Kitapların basılıb yayılmasına, ve tedricen her lisanda, her yerde basılıb yayılmasına imkân vermişler. Netice, bu gün bütün dünyada okunan Mukaddes Kitaplar bu müessesenin kitaplarıdır.

Fakat biz işi daha geniş tutuyoruz. Yalnız Kuranı - Kerimi değil ilâhî bilgilere, ilâhiyyat kültürüne ait ve ferdî ve cemiyetî alâkadar eden ne olursa hepsini basıp yaymak fikrindeyiz. Ve o ümitdeyiz ki bu günkü temiz fikrimiz, halis niyetimiz değişmezse; Allah rızası için bu teşebbüsümüz şunun bunun rızasına değişmezse, şahsî ihtiraslar, menfaatler, siyasî, ticarî maksadlar işe karışmazsa yemin ile denebilir ki bu iş Allahın inayetiyle yürümek şartlarını haizdir ve Allah bu işi kıyamete kadar en geniş ölçüde devam ettirir. Zira iş kendi işidir. Bilgi kendinin bildirdiği ve yayılmasını istediği bilgilere.

İmdi Allah bunu himaye eder, yürütür ve kimler kalb ve niyyet hulusıyla işe kendini verirler, onları hizmetinde kullanır. İşçiler bozulabilir, fakat Allahın işi geri kalmaz, yeni işçiler yaratır ve bu iş yine yürür.

Kurucuların düşünce ve kanaatları :

Kurucular şu kanaatdadırlar ki :

İnsanlar dünyaya güzel, yüksek bir mukaddes maksad için gelirler. Bu maksad; Allahın mülküne, halkına ve netice itibariyle Allaha hizmetdir.

Hizmetin gayesi, yeryüzünü imar, islah etmek, her şeyi insana faydalı kılmak, tam medenî bir cemiyet kurmak, yeryüzünü tam bir emniyete kavuşturmadır. Bu verimi insanda temin için, insanı; Allahın kemâlâtını izhar edebilecek yetişkin, olgun hale koymaktır.

İnsanlar bu esaslarda ferdi ve içtimai birer vazife, birer mükellefiyyet ve Allaha karşı mesûliyyet taşırlar.

Dünyanın sürüp gelen devamlı ızdırablarından kurtulması; bu vazife ve mesûliyyetlerin bilinmesine mütevakıftır. Ve bu bilinerek her ferdin, her ailenin ve zümrinin evvelâ kendini bu bilinen müsbet ölçülere göre ayarlayıp düzeltmesine, doğrultmasına, eyileştirmesine ve böylece en iyi şartlar içinde başkalarına bitişmesine ihtiyaç gösterir.

Bu ölçüler, ancak Allahın her Dinde beşeriyete bildirdiği Haklar, Hak ölçü'dür.

O halde insan; uzak yakını etrafını iyi bulmak, emniyetli bulmak ve yaşadığı müşterek hayat sahasını mâ'mûr ve her türlü korku ve tehditden azâde bulmak için evvelâ Allahca makbul ve insanca muteber olan müşterek eyilik ölçülerini ve eyilik fikirlerini bilmesi ve bu esasa etrafiyle birleşmesi kat'i bir zaruretdir.

İlk bilgi şu olmak gerekdir: « Samimî bir insanın samimî bir insandan ihtiyaçla istediği şeyler, Allahın bütün insanlardan birbirleri için istediği şeylerden ibaretdir. »

İmdi :

İnsan evvelâ Allaha itaat ve teslimiyyet göstermeli ki her Dinde müşterek ahlâk ve muâşeret esaslarını benimsesin ve etrafına hakikî bir emniyyet telkin edebilsin. Aksi halde :

İnsanın ruhu ile nefsi arasında kendi içinde başlamış olan ihtilâf ve mücadele; her ferd ile kendi arasında, hatta bir aile, bir millet ofradı arasında bile devam edip gider. Yurtda mahkemelik işler, hudutlarda muharebeler bu ihtilâflardan doğar, büyür ve felâket halini alır.

Çünkü, Hak ve hakikat hayata hakim olmadıkça haksızlık devam eder, her ihtilâf ve rahatsızlığın, her mücadele ve felâketin sebibi ise haksızlıktır.

O halde :

Haksızlık ve ihtilâf yüzünden birbirlerini tahribe, yıkmaya sarf olan, birbiri aleyhine kullanılan insan kuvveti; birbirini korumaya harcanabilmek için; Allah ve insan; her insandan aynı esasta neler istiyorsa, bunu bilmek ve bildirmek ilk ihtiyacdır. İnsan, Allahın kendine verdiği insanlık haklarını tanımak ve onun saadetini duymak için, başkalarının haklarına riayeti öğrenmek ve icablarına uymak için, kendi meşrû haklarını ve başkalarınınkini emniyetde bulundurmak için, bilgiye ihtiyaç vardır. Her şeyin doğrusunu her şeyin iyiliği çaresini bilmeğe zaruret vardır. İmdi :

Bilmek, bildirmek; Hakka, halka karşı bir vazife, bir mükellefiyyet ve mesûliyyet işidir ve bu; Mukaddes bir işdir. Ferde yaşamak için ekmek, su, hava ne ise emniyet içinde; insanca yaşamak, ızdırabdan, korkudan kurtularak rahat yaşamak için bilgi de o ehemmiyettedir. İşte :

Bu esastan işi ele alan kurucular; ilâhiyyat kültürüne

ait ve bilinmesi her insana zaruri bulunan ve farz olan ve insana insanlık şahsiyeti insanlık vakar ve haysiyyeti; insanlık zevki tatdıracak olan ve böy'ce insana güzel bir dünyada, güzel bir cemiyetde, güzel bir üye olmak imkânını verecek olan öz ve temiz bilgileri basıp yaymak emelindedir.

Bu esasta hakkiyle muvaffak olmak, köylü, şehirli, çocuk, genç, yetişkin ve olgun insanların her birinin fikir seviyesine ve anlayışına göre kitaplar ve risaleler yazmak azmindedir. Ve ilk kitab matbaaya verilmiştir.

Allah muvaffak buyursun âmin

İlâhiyyat Kültür te'lifleri Basım ve Yayım Kurumu Nizamnamesi

Kurulun adı ve merkezi :

Madde 1 — İlâhiyat kültürüne ait eserleri basıp yaymak emelile İlâhiyat Kültür Te'lifleri Basım ve Yayım Kurumu» namıyla bir hayır cemiyeti kurulmuştur.

Madde 2 — Kurumun merkezi : İstanbul, Yeni Postahane arkasında, Âşirefendi caddesinde, İmar hanı üçüncü kat 23 numara.

Kurumun mevzû ve gayesi :

Madde 3 — İlâhiyyat kültürüne ait ve ahlâka ve içtimai muaşeret esasında her insanca bilinmesi zaruri olan öz ve temiz bilgileri Matbuat Kanunu hükümleri dairesinde basıp yaymak Kurumun esas mevzuudur.

Madde 4 — Güzel bir cemiyete, güzel bir uzuv olabilmeği hedef tutan kurum, bu maksada hizmet edecek eserlerin halk tarafından her zaman kolaylıkla bulunmasını ve okunmasını sağlayacak ve bu şartları havi mânevî, içtimai kültür yayımını kendisine gaye tanıyacaktır.

Madde 5 — Basım ve yayımın ana hatları şunlardır :

- 1) Kur'anı Kerimin en mükemmel, en yeni bir tefsirini basmak,
- 2) Kur'anı Kerimin mevzulara göre tasnifli ve fihristli bir türkçesini neşretmek,
- 3) İlâhiyyat esasında ahlâk ve içtimai muaşerete ve vazifelere dair kültür yayımı yapmak.

4) Bu kültürü :

A) Köylünün,

B) Çocukların,

C) Gençlerin,

D) Yetişkinlerin anlayış ve ihtiyacına göre ayrı risale ve kitaplar halinde yaymak.

E) Maddî imkân olursa bu esaslarda ilmi bir dergi neşretmek.

5) Yalnız Türk halkını değil, harîpteği islâm âlemi ve bütün insanlığı beraberce ve aynı ehemmiyetle alâkalandıran ilâhî ve hikemî hakikatleri havi eserler neşretmek, maddî imkânın müsaadesi nisbetinde bu esastaki te'lifleri arapça ve farsçaya çevirmek.

6) Bütün milletlerin dünyanın yeniden imar ve islâhı için sıkı bir işbirliği yapmak istediklerine göre, birbirinin mânevî cephesini, içyüzünü bilmeleri, yürek ve his birliğini anlamaları, yürek ve his birliğini kuvvetlendireceğinden bu maksada hâdim, yazıları türkçe bastırmakla kalmıyarak en güzel, en faydeli, en yeni, türkçe eserleri de arapça ve farsçadan mâ'da bir garp lisanına dahi çevirip bastırmak, yahut türkçede eşî bulunmıyan bu gibi mühim eserleri de türkçeye çevirmek.

7) Netice itibarile, köylü, şehirli her hangi bir ferdin şahsen iyi yetişmesine, ailesi, köyü veya mahallesi, milleti ve bütün bir insanlık âlemi içinde iyi bir yer almasına yarayacak hayırlı bilgileri Allah kelâmından, Peygamber kelâmından ve o esasları hakikiyle izah eden hakikat ehli âlimlerin yazılarından alıp bu günkü lisanla ve harflerle, anlaşılması kolay tarzda yaymak. Herkes arasında bilgili bir ahenk vücade getirecek muâşeret ahlâkını hâvi malûmatla, insanları yan-

lış fikirlerden, bâtıl akidelerden kurtaracak öz ve temiz hakikatleri kenar ve köşelere kadar yaymak.

Bu gayelerden her hangi birinin tahakkuku için memleketimizin mevzuatına tamamen riayet olunacaktır.

Müessis âzaların öz ve soyadları, meslek veya sanatları, ikametgâh ve tâbiyetleri:

Madde 6 — Müessis âzalar : Nebahat Karaorman, Felsefe öğretmeni, Hürriyet Âbidesi cad. No. 22 Şişli İstanbul, T. C.

Ramız Bakanoğlu, Avukat, Kadıköy Bahariye cad. No. 86 İstanbul T. C.

Abdürrahim Güzelyazıcı Muhasebeci, Vefa, Vefa caddesi No. 42 Beyazıt, İstanbul, T. C.

Muzaffer Göksu, Mali mütehassıs, Anadoluhisar, Otagtepe cad. No. 2, T. C.

Kuruma girmek ve çıkmak için mevzû şartlar:

Madde 7 — Kuruma üye olmak için kanunî şartları haiz olmak ve halka ahlâk ve medenî muâşeret bilgileri esasında hizmet idealini taşımak lâzımdır. Üyelerin Kuruma girmeleri için idare ve kurucu çoğunluğunun muvafakati icabeder.

Madde 8 — Üye'lerden herhangi biri kurumdan istifa suretile ayrılabilir. Bununla beraber kurumun hedef tuttuğu hayır gayesini şahsî menfaati uğrunda istismara kalkan, yahut kurum faaliyetini esas gayesinden ayırıp onu siyasette kullanmak isteyenler; idare ve kurucular hey'etinin kararıyle kurumdan çıkarılır. Bu karara karşı ancak kongreye itiraz olunabilir.

Kurum şubeleri ve tesisleri:

Madde 9 — Kurumun şubeleri yoktur.

Madde 10 — Kurumun maddî vaziyeti müsait olduğu ve neşriyat hazırladığı takdirde bir veya bir kaç şehirde usulüne tevfikân satış dükkânları açacak veya kitap satanlarla anlaşarak yayım işini kolaylaştırmaya ve emniyet altında bulundurmağa çalışacaktır.

Madde 11 — Mali vaziyet müsaade ettiği takdirde kurumca bir matbaa satın alınacak veya kiralanacak, bu suretle basım işi kurumca idare edilerek kitap maliyetinin ucuzlatılmasına çalışılacaktır.

Kurum umumî heyetinin kuruluşu, âzalarının temsili:

Madde 12 — Üyeler topluluğu kurulun umumî heyetidir. Bu heyet kendisine bir reis ve reis vekili, bir de kongre kâtibi seçer. Cemiyetler Kanununun 25 inci maddesi hükümüne tatbik olunur.

Umumî heyetin vazife, salâhiyet ve davet tarzı, kararların kurul âzalarına ve başkalarına bildirilmesi:

Madde 13 — Kurumun icraatı basım ve yayımla ilgili bulunduğu ve buna ait esaslarda tesbit edilmiş olduğuna göre bu vazifelerin cereyan tarzını tedkik ve icabında kurul faaliyetinin tevsii için esaslı tedbirleri karar altına almak üzere yılda bir kerre Cemiyetler Kanununun 19 ve 20 nci maddeleri veçhile, kurum umumî heyeti içtimaa çağırılır. Gerek davet ve gerek alınan kararlar cemiyet merkezinde ilân olunmak şartile cemiyet âzalarının ve başkalarının itilâına arz olunur. Kongre, Cemiyetler Kanununa tevfikân davet olunur. An-

cak basım ve yayım sermayesinin çoğaltılması, bir matbaa kiralanması gibi fevkalâde sebeplerle, yahut kurucu veya üyelerden en az beşte birinin kurulun işlemediğine dair toplu ve tahriri müracaatı üzerine veya kurumun daha iyi işlemesi yolundaki isteklerine nazaran umumî heyetin fevkalâde olarak kanun usulleri dairesinde içtimaa çağırılması şarttır. Umumî heyet Cemiyetler Kanununun 22 nci maddesindeki vazife ve salâhiyetleri hâizdir.

Idare heyetinin seçilişi, salâhiyet, âza adedi:

Madde 14 — Umumî heyet arasından,

1) Idare Heyeti,

2) İş Heyeti,

3) Murakabe Heyeti seçilir.

1) Idare Heyeti: Biri reis olmak üzere dört kişiden mürekkeptir. Kongre tarafından seçilir. Müddeti bir sene dir. Hükûmete karşı mesul olan bu heyettir. Cemiyetler kanununda yazılı defterler idare heyetine tutulur.

2) İş Heyeti: İş Heyeti iki mübayaacı ile lüzumu kadar basım prova düzelticisi ve cemiyete ait işleri takip edenlerdir. İş Heyeti idare Heyetinin emrindedir. Binaenaleyh idare heyeti ile birlikte kongreye karşı mesuldür. İş heyeti cemiyetin dahili işlerinde çalışmakla mükelleftir.

3) Murakabe heyeti: En az iki üyeden teşekkül eder. Kongre tarafından seçilir.

Madde 15 — Idare heyetinin salâhiyeti, kurulun ana nizamnamesinde yazılı esaslar dahilinde kurulu idareye münhasırdır. Cemiyeti temsil idare heyetine aittir.

Kurula verilecek aidat ve teberrular :

Madde 16 — Üyelerden iki taksitte olmak üzere yılda (12) yalnız on iki lira aidat alınır. Üyelerden veya hariçten arzu edenler aynı veya nakdî teberruda bulunabilir. Aynı teberrular baskı vasıtası veya basım malzemesidir.

Ana nizamnamenin değiştirilmesi:

Madde 17 — Ana nizamnameyi umumî heyetin ekseriyetile vereceği karara göre, fakat kurulun hayırlı maksat ve gayesine hâlel verilmemek şartile değiştirilebilir

Kurulun feshi:

Madde 18 — Kurum feshinde umumî heyette müzakere edilir. Ve karar nisabı hususunda Cemiyetler Kanununun 4919 sayılı kanunla değiştirilen 27 nci maddesi hükmü câridir. Fesih lüzumu tahakkuk ettiği zaman umumî heyetten cemiyet malları hakkında bir karar alınır. Buna imkân olmazsa Darüşşafakava, Kızılaya. . . devrolunur. Fesih için ve kongreler için kanun hükümlerine tamamen riayet olunur.

İlâhiyyat Kültür Telifleri [Besim ve Yayın Kurumunun basılan ve basılmakta olan risale ve kitapları

Fiyatı
Kuruş

10	—	Kurumun Beyanname ve Nizamnamesi
...	—	1 inci kitap (Köylü kardeş) basılmakta
15	—	2 nci risale (Köylü kardeş)
15	—	3 üncü risale (Türk ve Demokrasi)
...	—	4 üncü kitap : (Tasnifli ve fihristli) Kur'anı Kerimin türkçesi (basılmak üzere)
...	—	5 inci kitap (Varıdat - ı - Süleyman) şerhi basılmakta.

İlâhiyyat Kültür Te'lifleri Basım ve Yayın
Kurumu neşriyatının tevzi ve perakende
satış yerleri

Toptan tevzi yeri

Yeni posrtahane arkası — Aşir efendi caddesi —
İmar Hanı 3 üncü kat No. 23 Kurumun idare
merkezi. Telefon 26948

Perakende tevzi yeri

İstanbulda

Ankara Caddesi — No. 62
1 — İbrahim Hilmi K'atabevi

Galatada

2 — Kitap ve gazete bayi: Ali Akbaba Karaköy
meydanı Galici Han altı No. 34